

Vrabko, Marián. Správne právo hmotné: všeobecná časť

1. vyd. V Prahe: C. H. Beck, 2012, xxiv, 453 s. ISBN 9788089603039

Klára Prokopová*

Kniha „Správne právo hmotné. Všeobecná časť“ autorského kolektivu v čele s prof. Mariánem Vrabkem si v úvodu dává za cíl nebýt pouze učebnicí, primárně je však tato publikace i obsahem, i strukturou a stylem textu určena zejména studentům právnických oborů.

Kniha je napsána stručně a jasně, ovšem obsahově bohatě, a velmi pozitivně působí četné příklady a praktické ukázky v některých kapitolách. Některé části by si však zasloužily hlubší zpracování, na což ale pochopitelně ve vysokoškolské učebnici není dostatek místa. Kniha si zejména na začátku a v posledních kapitolách drží příjemnou tendenci zvýraznění důležitého textu a myšlenek, a tím zpřehledňuje čtení a usnadňuje orientaci, toto však v některých kapitolách zcela chybí.

První část je zaměřena na základní pojmy a instituty správního práva hmotného, jako jsou veřejná moc, veřejná správa, jejich pojetí. Podrobně jsou rozebrány základní principy, subjekty veřejné správy, samostatná kapitola je také věnována veřejné službě.

Logicky následná část pojednává o správním právu jako právním odvětví, jeho definici, předmětu, postavení v právním pořádku Slovenské republiky a související problematiky. Autoři dávají prostor pramenům správního práva, jak v jejich materiálním, tak formálním pojetí. Na tuto kapitolu pak navazuje oddíl věnova-

ný samotným normám správního práva, čtenému členění, aplikaci a realizaci. Problematice neurčitých pojmů a správnímu uvážení, tedy zásadním aspektům rozhodování správních orgánů, je však věnován menší prostor.

V další kapitole se autoři zabývají správním uspořádáním Slovenské republiky a dále zejména na toto navazující organizací státní správy a samosprávy. Následující část předkládané učebnice se pak zaměřuje na teorii – metody a formy činnosti veřejné správy.

Část pátá pojednává o jedné z nejdůležitějších záruk zákonnosti ve veřejné správě, a to kontrole. Autoři popisují kontrolu, pojem, její chápání, členění, a další základní instituty kontroly ve veřejné správě. Tato kapitola pokrývá komplexně problematiku kontroly, mohla by však být lépe zpracována do zbytku publikace, zejména z pohledu drobných odlišností v citacích v textu, strukturou a členěním této části, díky kterým je text lehce nepřehledný. Poměrně malá část je věnována správnímu dozoru.

Následující část knihy je věnována odpovědnosti ve veřejné správě, a autoři jasně a srozumitelně popisují odpovědnost obecně, napříč právním systémem, aby bylo možné snáze identifikovat odpovědnost týkající se veřejné správy. Velká část kapitoly se zabývá přestupky, jako samostatným druhem správního deliktu, jejich znaky, sankcemi za ně atp. Další část se pak věnuje správním deliktům právnických osob a správním deliktům fyzických osob postihovaných bez ohledu na zavinění, disciplinárním deliktům a ostatním druhům jiných

* Mgr. Bc. Klára Prokopová, studentka doktorského studia Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, e-mail: 170274@mail.muni.cz.

správních deliktů. Právě disciplinárním deliktům je věnována samostatná podkapitola, ve které autoři popisují jak disciplinární delikty v rámci zájmové samosprávy, tak delikty ve vysokém školství, včetně možných sankcí.

Zcela samostatná část se zabývá odpovědností vykonavatelů veřejné správy, ať již odpovědností státu, tak i územních samosprávních celků, včetně regresní náhrady v rámci této problematiky a popisu ústřední evidence žádostí, týkajících se náhrad škod způsobených vykonavateli veřejné správy.

Následující část se věnuje vymahatelnosti práva ve veřejné správě. Autoři zde hovoří nejprve obecně o vymahatelnosti práva v právním státě. Do této části publikace je dále zařazena důležitá kapitola týkající se nečinnosti ve veřejné správě, kde autoři uvádí kromě klasických definic a možností obrany proti nečinnosti také základní příčiny, čímž přibližují teoretické konstrukce praxi a aktuálním otázkám ve veřejné správě.

Ke konci publikace byla zařazena část týkající se veřejné správy jako předmětu vědeckého zkoumání, což ukazuje na praktické zaměření celé publikace. Z českého prostředí je čtenář spíše zvyklý na zařazení takovýchto konstrukcí na samý začátek učebnice, avšak ani takováto struktura textu nepůsobí nekonzistentně.

Finální část tvoří téma evropského správního práva, jeho pojetí, evropské správní soudnictví, prameny evropského správního práva a evropský správní prostor.

Učebnice shrnuje základní problematiku správního práva hmotného a nepřináší mnoho nových myšlenek, což však po tomto typu publikace nelze rozumně požadovat. Přesto ji lze považovat za dobrý zdroj informací, publikací i aktuálních otázek. Ač je publikace směřována slovenským čtenářům, zejména studentům, právní úprava správního práva a jeho základní principy, metody a další teoretické hmotněprávní aspekty jsou prakticky totožné s úpravou českou¹, lze knihu doporučit i českým zájemcům o tuto problematiku.

¹ A autoři také často odkazují na relevantní českou literaturu.